

пентрѣ

МИШТЕ, ШИМЪ ШИ ЛИТЕРАТУРЪ.

№. 39.

Luni, 24. Septembrie

1845.

DIN MAGAZINŪL ISTORIK.

(Диктеере.)

Ничи глоріосѣл съѣ фѣѣ Матіа Корвінѣ че с'а доъдѣт не тронѣл Ѣнгаріеі н'а фост маі прежос декът татѣл съѣ. Деспре ачеста зиче іаръші преа-дѣвѣдатѣл Бонфиніѣ: „Ределѣи Матіа прекъѣт с'а зиче маі сѣс іа фост татѣ Іоане Корвінѣ фѣѣл лѣи Бѣдѣ Ромънѣлѣи, пѣскѣт дѣ сатѣл пѣрпѣтеск не каре шѣ дѣ зилеле поастрѣ лѣ пѣтеск Корвінѣ, не тѣмѣл дѣ пѣрѣдѣеі лѣи Сіцістѣнд де каре маі дѣтѣѣ а дѣчепѣт а се кѣпоаѣе вѣртѣтеа шѣ тѣрпѣтеа сѣфлетѣлѣи лѣи; іарѣ пѣтѣѣ іа фост Елісавета Сілаѣи, кѣпоскѣтѣ де ероіпѣ. Ел прекъѣт аззиче маі де тѣлте орѣ дела пѣрпѣдѣи, дѣпѣ че с'а фѣкѣт жѣне, се тѣртѣрпѣсеа кѣ е пѣскѣт дѣн дѣптеа романѣ, шѣшѣ редѣчеа ѣепѣл съѣ ла Корвіні карѣ се пѣтѣрѣ дѣпте фамілііле Романілор челе веки. А-пріпс де сѣѣѣеле ѣенерос шѣ апроапе де Трансѣлваніа, а веніт дѣ провинѣѣ, маі дѣтѣѣ с'а дѣсѣнѣт дѣ фаміліарітатеа Чіакілор; кѣрѣнд крескѣндѣи ініма а іатрат дѣ Ѣнгаріа шѣ а дѣчепѣт сѣ слѣжеаскѣ кѣ армеле лѣи Франческѣ Чіападіп, кѣрѣвіа атѣта а фост де іѣвѣт дѣкѣт дѣ ѣінеа де фѣѣ. Сѣпѣт ачеста шѣа фѣкѣт тѣрочініѣл

съѣ чѣл мѣлітѣреск. Дѣпѣ ачѣеа с'а фѣкѣт кліентеле лѣи Деметрѣѣ дѣн Аграм. Дѣпѣ пекѣпоскѣнд траѣл чѣл фрікос, шѣ аззінд кѣ Сіцістѣнд Імператорѣл пѣеакѣ дѣ Італіа, дѣдатѣ л'а ѣрмат ка сѣ viziteze не Романі стрѣѣѣпѣи сѣи шѣ Домніі лѣ-мѣи.“ (Сѣѣне не скѣрт сервіѣеле лѣи челе мѣлітаре, ка шѣ маі сѣс, дѣпѣ ачѣеа проѣктеазѣ ѣенеалоѣіа фаміліеі романе Корвіне, шѣ пѣтѣрѣ не тоѣі конѣлѣи шѣ вѣрѣѣдѣи Романі фамошѣ дѣн ачѣеастѣ фаміліе пѣпѣ не тѣмѣл лѣи Доміѣіан, лѣи Траіан шѣ ал Антонінілор, сѣпѣт карѣи с'а дѣсѣтпѣт фоарте Корвініі дѣ сервіѣеле мѣлітѣрѣдѣи, шѣ аратѣ кѣт а трекут ачѣеастѣ фаміліе дѣ Дачіа поастрѣ, шѣа пѣстрат пѣтѣеле шѣ лѣтѣѣ, апоі контѣнѣѣ:)
„Пріп аѣѣѣіа (Ромъні) с'а пропагат сѣѣѣеле Корвінілор, ка сѣ зичѣт аша, не аскѣпс пѣсте атѣтеа веакѣрѣ. Дарѣ ніѣі ачѣеаста пѣ с'а фѣкѣт фѣрѣ скоп дівіп, чѣ прекъѣт попѣлѣ Роман а апѣрат де карварѣ ачѣесте провинѣе пріп аззѣпѣеле Корвінілор, аша шѣ акѣт тот сѣпѣт командолор репѣѣліка крѣдѣпѣѣ сѣ скѣпѣ ачѣесте провинѣе де сервіѣѣтеа профанѣ. Аша дѣрѣ дѣ ачѣест сат с'а пѣскѣт Іоане татѣл лѣи Матіа, а кѣрѣі вѣртѣте шѣ глоріе се поате дѣѣелеѣе дѣн челе че ам зиче маі

свс. Matia фйѡл лѡ с'а пѣскѡт ѡ Трансильваніа ла Кѡлѡ ші с'а едѡкат аколо пѣпѡ ѡ вѡрста де жѡне. — Поате кѡ ам репѡдѡт ачестѡа маї департе декѡт с'ар фі пѣрѡт кѡ чере лѡкрѡл, ші поате кѡ чеї маї тѡлѡдї вор кондемна ачеастѡ дїгре-сіѡне: ѡпсѡ пої пѡ о ам фѡкѡт фѡрѡ ка-сѡ, кѡчї Matia кѡпоскѡндѡшї ѡенѡл сѡѡ чел векиѡ пѡ сѡфереа нїмїка маї греѡ де кѡт кѡнд врезѡл дїнтре іnvїдіошї, ѡї а-рѡѡка кѡ е де ѡен ѡтѡнекат, сѡѡ кѡнд врезѡл фѡлїндѡсе кѡ повїлітате варварѡ вѡеа сѡ се префереаскѡ фѡрѡ мерїте але вїртѡдїї пропрїї. ѡї ера кѡпоскѡт кѡ ад-версарїї сѡї ѡї імпѡта іпновїлітатеа сѡн-целѡї, шї кѡ зїчеа де комѡн кѡ е пѣскѡт дїн паѡїѡне ромѡнѡ. ѡнїї ѡї пѡтеа паѡе-реа лѡї іврїдѡ, кѡ л'аѡ проѡс пѣрїндї де лїѡѡѡ деосевїтѡ. Маї алес магнаѡїї ѡнгарїеї оѡїдентале зїчеа кѡ пѡ тревѡе сѡфе-рїт реѡелѡ ромѡнѡ. Шїї Фрїдерїк Імпе-раторїѡл сѡфереа кѡ непѡлѡчере ка зп ре-гат аша де авѡт сѡ се гѡвернеѡе де зп реѡе копїл шї маї стрѡп, шї се ѡвїта некѡрѡат де зпїї магнаѡїї вѡрѡжѡашї ка сѡ пѡ деа короана. Ба ѡпкѡ шї ѡерманїї карїї дїн патѡра лор сѡпѡт вѡрѡжѡашї ѡн-гѡрїлор, ка Matia шї татѡл сѡѡ сѡ пѡ се сокотеаскѡ а фї пѣскѡт дїн сѡнцеле Кор-вїн, аѡ іпвентат о фѡѡѡл деѡтѡл де іпѡе-нїоасѡ прїп комїтеле де Чїліа.“ (Спѡне шї комѡате фѡѡѡла чеа тїкѡлоасѡ каре фѡчеа пе Іоане Корвїнѡ фїѡѡ патѡрал ал лѡї Сїѡїстѡнд дїн о фатѡ ромѡнѡ, каре кѡ тоате ачестѡа о а дѡрѡжѡат маї вїне Праї. Дѡпѡ ачеа адаѡѡе:.) „Ачестѡа с'аѡ зїс пѡлѡ аїчеа деспре оріѡїнеа лѡї Matia. Акѡм дѡпѡ че а доѡѡдїт регатѡл, ресѡїе-ле каре ле а фѡкѡт деѡла ѡнѡенѡт, непѡ-

тѡнд сѡ сѡфере вїеаѡа фѡрѡ лѡкрѡ, ле вом сіѡне ѡн картеа зрѡѡѡоаре. „Ної ѡпсѡ провокѡт ла історїа зпїверсалѡ, ка ачеа-ста сѡ ворѡеаскѡ дѡѡѡ кѡвїпѡѡ де зп вѡр-ѡат атѡт де mare; кѡчї поаѡ пе лїпсесѡ ворѡеле кѡ каре ам пѡтеа сѡ лѡѡдѡт кѡ-вїпѡчос пе чел маї стрѡлѡѡїт командаторїѡ, пе чел маї вїтеаз солдат, пе чел маї ѡн-целент вѡрѡат шї пе чел маї глорїос реѡе. Ел а фост чел маї mare дїнтре ре-ѡїї пе карїї 'ї а пѡмерат ѡнгарїа, шї о дѡ-рере! чел дїн зрѡѡѡ. Кѡчї дѡпѡ тоартеа лѡї, чеї дої зрѡѡторї аї сѡї авїа аѡ пѡтѡт сѡ сѡсѡїе зѡѡѡа demнїтѡдїї регале. Іарѡ Тѡрѡїї фѡкѡндѡсе маї ѡндрѡзпедї, аѡ пѡ-вѡлїт кѡ тѡлѡїнеа де тоате пѡрѡїле шї ѡпсѡжрїшїт дѡпѡ вѡѡаїа чеа трїстѡ деѡла Мохачї 1526 аѡ окѡпат тот регатѡл ѡн-гарїеї, шї Іоане Заполїа ка сѡ доѡѡндеа-скѡ зп тїтлѡ дешерт де реѡе ал ѡнгарїеї, с'а сѡпѡс протекѡїзпїї лор де вѡпѡѡїа са, шї прїп ажѡторїѡл лор а адѡпат Даѡїа чен-тралѡ, оѡїденталѡ шї вореалѡ ѡнтрѡѡпа декоратѡ кѡ тїтлѡл де регат, шї о а ѡїпѡт пѡлѡ ла тѡрѡеа са 1540, шї дѡпѡ тѡрте о а лѡсат фїѡлѡї сѡѡ Іоане II. ѡпкѡ ко-пїл сѡпѡт епїтропїа Тѡрѡїлор, карїї л'аѡ пѡ-мїт реѡе шї пе ел кѡ тоате кѡ еї domнеа ѡн деарѡ, ѡпсѡ челорлѡлѡї васалї аї лор, карїї зрѡмарѡ ачестѡїа, п'аѡ вѡѡт сѡ ле маї деа нїчї тїтлѡл.

Акѡм Даѡїа сѡспїпа де тоате пѡрѡїле сѡпѡт жѡгѡл Тѡрѡїлор. ѡн ачестѡ ѡнпре-жѡрѡрї се скѡлѡ кѡтре сѡѡршїтѡл веакѡ-лѡ XVI. Міхаел Вїтеазѡл прїпїпеле Да-ѡїеї авѡстрале, зп вѡрѡат кѡ зп сѡфлет пе-сѡѡс де mare, шї сѡ апѡкѡ кѡ тоатѡ пѡте-реа Ромѡнїлор сѡ о реставїлеаскѡ ѡн лїбер-татеа са. Дѡпѡ маї тѡлѡе лѡпѡе порѡчїѡ

дн контра варваріор ажъсе ка съ крече de джнші атът patria ші принципатъл съѣ, кѣт ші Moldavia ші Transilvania, ші съ ле знеаскъ съпт счептрѣ съѣ, пептрѣ каре фанте viteze се декорѣ de кѣтре Ръ-долф II. кѣ челе маі марі титлѣрі але дн-пърѣіеі. Днсъ апѣсат de зра ші de піста риваліор пері днтре тѣрзѣрїеле ресвоініче вѣрватѣл каре сінгѣр ера атѣчі дн старе съ тѣнтѣіаскъ Европа де жгѣл варваріор.

Дн ачест mod фѣрѣ сіліте атът провинцеле Daciei, кѣт ші вечіна Panonie съ поарте жгѣл чел греѣ ал Тіраніор, а-флѣндѣсе стоарсе de тоате птерїме, ші свепінарѣ съпт джнсъл пѣпѣ пе тїмпѣрїеле лѣі Леополд чел маре, съпт каре днфѣр-шіт дѣпѣ пепѣтѣрате фаталїтѣді, се кѣрѣдірѣ de варварї пѣрдіме че съ дінеа зпѣоарѣ de регатѣл Ѣнгарїеі ші венїрѣ съпт счептрѣл днпѣраторїор. Дн ачесте тїмпѣрї днкоаче днкъ се маі тѣрзѣ-рарѣ de джнші пѣпѣ ла Domnia чеа глорїоасѣ а днпѣраторїлѣі Іосїф II. de пепѣрїтоаре меморїе: днсъ акѣм прїн стрѣ-дѣнѣа чеа неовосїтѣ а цепеносѣлѣі дн-пѣраторїѣ шї прїн фавоареа воїндеї дїві-не, пѣ пѣмаї кѣ се тѣнтѣрѣ кѣ тотѣл de връжмашїї дн афарѣ, чї се лїберарѣ шї de тоате опресївїеле днпѣнтрѣ челе сфїндїте прїн зсапѣа чеа варварѣ а веакѣлѣі челѣі варвар, каре нїмїчеа тоатѣ зманї-татеа шї апѣса тоатѣ кѣлтѣра, се рестї-тѣрїѣ дрептѣрїеле змане, се днтродѣсе кѣл-тѣра шї се днѣлѣдѣ ла град днпалт шї дн-семпат. Днсъ провинцеле челе днкоаче de тѣндї фѣрѣ сіліте пѣпѣ дн тїмпѣрїеле поастре съ свспїне съпт ачел жгѣ каре дн зі дн зі съ фѣчеа маї греѣ, шї авїа

пѣтѣрѣ дн деченїеле трекуте, пѣ атѣта съ'л арѣпче de пе грѣmazїї лор, кѣт съ'л алїнезе рїдїкѣнд despoticѣл арвїтарїѣ. Дарѣ провинцеле ромѣне челе deadreaпта Дѣпѣрїї се апасѣ de джнсъл пѣпѣ дн зі-леле поастре, de шї Domnitorїї пѣ атѣта дн зманїтате, кѣт дн деवलїтате, аѣ де-пѣс ферїтатеа чеа веке, шї аѣ днчепѣт а днтродѣче пѣ пѣдіне їнстїтѣте ладѣавїле каре респектеазѣ дрептѣл комѣн ал це-пѣлѣі оменеск шї протектеазѣ лїбертатеа зпїверсалѣ, дн каре се vede преа лѣмїнат кѣ тїмпѣрїеле варварїеі аѣ трекут пептрѣ totdeauna, шї кѣ de аїчі днпїнте віеада аре съ се консакрезе пѣмаї вїртѣдії шї щїпѣделор.

А. Трев. Мазріанѣ.

Ѓ N K Ѓ P K A N.

Новелѣ дн Молдова.

Щїѣ кѣ нїне пѣ поате гѣчі че вреаѣ еѣ съ зік деспре зп кѣркан. Еї віне! а-ведї кѣвѣнт: нїчі еѣ п'ашї фї зіс нїмїк да-кѣ п'аш щї чева.

Чеї че адї четїт пе Бѣфон щїді кѣ кѣрканѣ се траѣе дн кѣтаре саѣ дн кѣ-таре ordїn, dar деспре кѣрканѣл теѣ Бѣ-фон п'а авѣт нїчі о idee; пот днкредїнѣа. Чеї че адї възѣт пе кѣркан, щїді кѣ ел есте о пасере днгѣтфатѣ ка зп арлѣзѣт тѣрческ, сеаѣ ка зп кавалер гоготан; о дїханїе че аре дѣбѣ нїчіоаре шї вас лѣнѣ че спѣзѣрѣ пе лѣнѣгѣ плїск ка о коадѣ de шопѣрлѣ; зп доїток че жоакѣ валс ка о demoazelѣ фатѣ маре, сеаѣ арлѣзѣ-де ка зп кефалонїт, шчл. Дар съ vededї кѣ еѣ щїѣ алт чева деспре зп кѣркан.

Ън къркан есте зп къркан; нѣмѣк маї сѣмплѣ! дар че ацѣ зѣче дак' ацѣ авзѣ къ зп къркан есте маї мѣлт декът зп къркан; шѣ къ ел поате фаче ачѣса че нѣ ар пѣтеа алт къркан? Еѣ ашѣ дорѣ съ ам зп къркан. Еѣ къ зп къркан ашѣ къщѣга дрептатеа зпѣѣ жалъве, фаворъл зпѣѣ дрегътор, рѣсвѣпарѣа зпѣѣ патѣмѣ, дп сѣършѣт къ зп къркан ашѣ фаче шѣ алдѣ кърканѣ.

Пе малърѣме Бѣстрѣдеї пѣтеа съ фѣе маї мѣлцѣ кърканѣ, дар ера нѣте зп къркан. Ън къркан ка ачѣла п'ар фѣ пѣтѣт авѣа нѣте, де шѣ ел нѣ ера декът зп къркан. Кърканъл ачѣла се гѣсѣа дп Ограда зпѣѣ ісправнѣк. Че маї ісправнѣк! дар че маї къркан! съ фѣѣ ал пѣвѣѣ де ацѣ вѣзът аша къркан шѣ аша ісправнѣк.*)

Поате гѣндѣдѣ къ кърканъл щѣеа а скрѣе, а четѣ, сеаѣ а сѣѣтѣѣ? фѣреаскъ Дѣмпѣзеѣ! ел нѣ ера декът зп къркан, дар зп къркан чѣвѣлѣсат.

Ісправнѣкъл ера о амфѣвѣе къ страѣ Молдовѣнѣщѣ сеаѣ Лѣхо-Асѣатѣче, ла пѣчѣоаре пѣамѣц, ла кап франдоз, ла зрѣѣ пѣрта савѣе шѣ ла шапкъ рош. Ел зѣоа къта де треавъ ка зп вреднѣк дрегътор; сеара жѣка кърѣѣме ка зп мѣндѣр хартофор. . . Дар къ тоате ачѣстеа ел треавѣа съ фѣе ісправнѣк.

Ісправнѣкъл сеара дѣпъ че се дппрѣщѣеа адѣпарѣа, лѣа сокотеалъ кѣларълѣ дѣспре венѣгъл де зѣ. Кѣларъл авѣа тре-чѣре ла воер; пѣнтръ къ ел да воерълѣ дп тоатъ сеара къте о сѣмъ вѣпѣшоаръ де ванѣ.

*) Съ не ѣердѣ D. автор! къ ашѣ ам фост сѣлѣдѣ а маї стѣлде кътева пѣне дѣн арѣпѣлѣ кърканълѣ, ка нѣ къзѣа съ не сѣѣре дѣн мѣнѣ, Рѣд.

Благословѣт съ фѣе талѣнтѣл кърканълѣ!

Ън ісправнѣк акѣм щѣдѣ че в'а съ зѣкъ. Дар зп жѣлѣитор? О! сѣрманъл жѣлѣитор! ел есте зп ом, о фѣпѣцъ каре арѣ пѣвое де ісправнѣк, пѣнтръ къвѣнт къ ісправнѣкъл есте чел маї інтерѣсант пѣрсонаж дптрѣн дѣнѣт. Сѣрманъл жѣлѣитор! ел арѣ жалъвѣ де дат дп мѣна ісправнѣкълѣ; ел ащѣаптъ дпдѣстѣларѣ сеаѣ пѣнпѣре ла калѣ дѣла ісправнѣк. Жѣлѣиторъл маї адѣс се дптъмплѣ съ фѣе зп дѣран пѣ каре 'л а обѣждѣит посѣсоръл: зѣк посѣсоръл пѣнтръ къ асѣпра пропрѣетарълѣ воер нѣ се поате тѣнгѣ.

Дар съ лѣсъм пѣ воер съ венѣм ла жѣлѣитор. Жѣлѣиторъл, към ам зѣс, тре-вѣе съ фѣе зп дѣран сеаѣ зп рѣзъш, дп сѣършѣт зп ом д'ачѣѣа каре пѣрпѣ фаталѣтате крѣде де леѣе тот че і се пропѣне дѣла чел че с'а дпвреднѣчѣт а пѣрта по-став де Ангѣлѣа. Ел аша е депрѣнс. Ел дѣла поартъ дпшѣ еа къшѣта дѣн кап дрепт семп де рѣспѣкт, шѣ се дпкѣнъ шѣ пѣ ла котеѣ дѣн оградъ. Ел дакъ арѣ жалъвѣ, о дѣне дп мѣнъ, шѣ трѣмърѣнд се сѣѣе пѣ скѣрѣме касѣѣ ка съ се дпфѣдошезъ ла воер. Дар воеръл арѣ ла зпшъ слѣжѣиторѣ, пѣнтръ-къ ел есте ісправнѣк; слѣжѣиторѣ нѣ ласъ съ інтрѣ пѣ жѣлѣиторѣ къ мѣнѣме гоа-ле. Сѣрманъл жѣлѣитор!

Дар кънд нѣ е зѣ де ертарок, шѣ маї алѣс кънд жѣлѣиторъл арѣ грабъ, де зпде-ва лѣа ел кърканъл че се фѣкъсе леѣе а се адѣче ла ісправнѣк? Дѣла кѣлар; пѣгрѣ-шѣт дѣла кѣлар. Кѣларъл треавѣе съ аѣвъ кърканѣ де вѣзѣаре.

Благословѣт съ фѣе кърканъл!

Дар дакъ се дптъмпла съ п'аѣвъ жѣ,

лѣиторѣм о карбоавѣ пентрѣ ка съ кѣм-пере кѣркапѣл? требѣе съ ши зѣлоціаскѣ съкмапѣл. Дар дакъ п'авеа съкмап? О! атѣпче ваї де ел! нїме пѣ'л аскѣлтѣ: Де-ла скѣрї ера дѣврѣпчїт. Сѣрманѣл жѣ-лѣитор!

Благословїт съ фїе кѣркапѣл!

Маї тѣлцї аѣ възѣт адѣкѣндѣсе пе рѣнд дн одае ла ісправнїк кѣте зече шї маї тѣлцї кѣркапї пе зі. Ера де крѣзѣт кѣ ісправнїкѣл дн треї анї аї слѣжвеї ар фї авѣт тѣрте де кѣркапї, кѣнд ел пѣ авеа декѣт зпѣл.

Благословїт съ фїе кѣркапѣл!

Кѣркапѣл шедеа ла келар дн касѣ. Інстїнкѣл съѣ ера аша де чївілізат дн-кѣт кѣпощеа пе тот отѣл че ера жѣлѣитор. Дл кѣпощеа, везі віне, пентрѣ кѣ жѣлѣиторѣм цїнеа жалва дн тѣпѣ. Кѣркапѣл дндатѣ дї сѣрїа дн враде, пентрѣ кѣ шїеа кѣ'л дѣче ла воер, жѣлѣиторѣл требѣїа съї деа дрѣтѣл пе ковоарѣ, шї кѣркапѣл се депрїнсесе а фаче комплїменте ка шї жѣлѣиторѣл. —

Че кѣркап мїнѣнат!

Се ва пѣреа кѣрїоасѣ о асемїне а-некдотѣ пентрѣ кѣ пѣ шїцї кѣ еа поате фаче парте ла археолодїеа ісправнїкате-лор. D. C. . . тѣ мїр кѣм де п'а класїфікат дн археолодїа са шї пе кѣркапѣл чївілізат, пентрѣ кѣ ел требѣе съ фїе мар-ка ісправнїкѣлѣї, прекѣт ла алте цїнѣтѣрї ар фї вѣлпеа, кѣпѣдїна де захар, шїѣвѣїѣ шї алтеле.*)

*) Де асѣт фїре анекдоте сълт маї тѣлте; пѣ тѣ фѣгѣдѣеск а ле да дн лѣтїнѣ, пентрѣ кѣ пѣ шїї кѣм т'оїѣ дншѣка кѣ Домнїї ісправнїчї.

Domnїлор докторї де економїеа полі-тікѣ, каре адї венїт дн Молдова дѣвѣ-цадї дн дѣрї стрейне! Спѣнедї'мї, дн стѣ-дїїле воастре гѣсїта'дї о асемїне манїерѣ де транспортат фолосѣрї? Нѣ! дн прїві-реа ісправнїкѣлѣї сълтедї нїще гоготанї; пентрѣ-кѣ пѣмаї ісправнїкѣл поате чївіліза-тн кѣркап. —

G. Ciou.

Е Р К Ъ Л А Н Ъ Л.

(Новелѣ дїп тїмпѣл Романїлор векї.)

(Ѣртаре.)

Азрѣеа кіар кѣ ачелашї кѣрацїѣ, каре дн мартїрїї веакѣлѣї векїѣ се ведеа дн тоате зілеле, дѣдѣ сѣат: а пѣ се днгрїжі де зїоа де тѣпе шї а се днкрѣдїнда дн Дѣмнезѣї! каре дн тїмпѣл персекѣдїлор днфѣрїате а днпѣратѣлѣї Neroп дн тѣлцї кѣ маї тѣлте сѣте а днторшїлор вісерїка чеа тїперѣ шї п'а лѣсат се пѣарѣ фагѣл чел тїпер, каре акѣт дншї днтїнде а сале ратѣрї фрѣпт продѣкѣтоаре дела Асїеа пѣпѣ ла Езропа.

„Фїїка теа! — грїї вѣтрѣпѣл — шїї тѣ? кѣ хотѣрѣм де соартеа маї тѣлтора, дн карїї де шї е сѣфлетѣл таре, е слав днсѣ трѣпѣл; шї аѣ есте-не ертат аї пѣне дн перїколѣл осѣндеї? Аѣ есте ертат се арѣокѣм семїнда дн фаца соарелѣї днїнїма пѣтѣпѣлѣї, каре дї пѣтреще дн-колдїреа?“

Азрѣеа дншї скѣтѣра капѣл кѣ дндї-їалѣ. „Че зічі, Стефане? — днтрѣвѣ фе-тїда днтіоэлѣндѣ'шї тѣпа кѣтрѣ содѣл еї. — Грїееще Павеле шї тѣ, Даве!“

Редеаска стѣтѣрѣ мажестоасѣ, шї фа-ца палїдѣ шї фантастїкѣ кѣ окїї чеї марї

ші міеріи а содѣлѣи ей дн тоатѣ фрѣмѣсеца лор се ведеа акѣм ла лѣмина канделлор. „Ох, Маріо! — грѣи ел — кредіицадѣ днѣ рѣдѣкѣ свѣлетѣл, . . акѣм днѣс ѣ тревѣицѣ де зп сѣат матор. Жѣзрѣндѣне, кѣ нѣ пе вом да пе фацѣ пѣлѣ че нѣ пі се ва дѣмѣлѣдѣ пѣмѣрѣл, де асѣѣдатѣ ва фѣ маї віне а пе рѣрѣ адѣмѣрѣме, асѣепѣнд пѣлѣ че ва дѣчѣта іѣдеала зѣпѣелор спѣиѣрѣі.

„Шѣ дѣп' ачѣеа?“ дѣнѣрѣвѣ Авреѣа кѣ окѣ арзѣторѣі.

„Дѣп' ачѣеа — зѣсе жѣпеле дѣнѣрѣвѣнтат — вом асѣпта сосѣреа тѣмпѣлѣі дѣн кѣре пе вом пѣтеа да пе фацѣ, шѣ ва фѣ Дѣмѣнезѣ кѣ пої!“

„Сѣ фѣ!“ зѣсе Павел вѣтрѣлѣл.

Авреѣа тѣкѣ, пе фрѣнѣтеї стрѣлѣчѣа інспѣрацѣе черѣаскѣ. „Пѣдѣн кредіиѣишѣ! стрѣгѣ дѣнѣса — дѣнѣтрѣ аскѣнѣс воїдѣ вої а вѣ пѣзѣ віаца скѣртѣ? Пѣнѣтрѣ ачѣеа сѣа семѣнат семѣнда дѣн пѣмѣнѣтѣл фрѣнѣтѣфер, ва ачѣеаш сѣ нѣ се десвоалѣте?“

Аѣ нѣ ера Павел апостол сѣнѣгр, кѣнд дѣн Рома шѣ а дескѣе растѣл дѣн конѣтра а мѣі де дѣмѣнезѣ фалсѣ; аѣ нѣ ерам пої акѣм е апѣл пѣмаї треї іншѣ дѣн Ерѣклѣан? шѣ дѣн презент 70 свѣлете адѣрѣ пе Дѣмѣнезѣл чѣл адевѣрат. Деслеагѣмѣ де жѣрѣмѣнѣт, Павелѣ! шѣ мѣне дѣмѣі ва ре-сѣна гласѣл дѣнѣре колѣпеле калѣдѣіѣлѣі!

VI.

Дѣнѣрѣачѣеа Оровѣст асѣпта неодѣипѣт реїнтоарчѣреа Авреїеї. „Де кѣтѣва нѣсѣар реїнтоарѣе? — зѣсе дѣн сѣне — де кѣтѣва а пѣрѣсѣт пѣнѣтрѣ тотѣеазѣна касѣ лѣі Варо?“ Дове оаре лѣнѣцѣі трѣкѣзѣрѣ, дѣнѣс пѣдѣінда спѣиѣлѣі кѣрѣос нѣ сѣа стѣр-

пѣт пѣчѣ декѣт. Нѣмаї декѣт і сѣа пѣрѣт а азѣі чѣва сѣнет; шѣ ка се азѣт маї віне шѣ а рецѣнѣт ресѣфлетѣл. Еї венѣа! нѣ маї пѣтеа фѣ дѣноіалѣ: Авреѣа шѣ склѣвѣл. Оровѣст сѣа трас дѣпѣ зп стѣлп, че ста дѣн аѣарѣ, пѣлѣ еї аѣ трѣкѣт пе ако-ло; дѣп' ачѣеа теарсе дѣн зѣрма лор пѣлѣ че ажѣисѣрѣ ла касѣ лѣі Варо.

Ла сѣнетѣл лѣреї пе карѣа а скосѣо Стефан де сѣвт вѣстѣнѣтѣшѣі, сѣа дескѣе ферѣастрѣа, шѣ скара де фрѣнѣе фѣ лѣсѣтѣл дѣн жос. Авреѣа стрѣнѣсе пе соцѣл еї кѣ-трѣ інѣмѣшѣі: „Дѣмѣнезѣ кѣ тѣне — дѣі зѣсе — пѣаї фрѣкѣ! еѣ тѣ воїѣ рѣга кѣ ферѣвѣнѣдалѣ, шѣ Дѣмѣнезѣ дѣмѣі ва лѣміна мѣнѣтеа, ва се почѣс цѣі че трѣвѣе се фа-чѣм!“

Оровѣст дѣн клѣпа ачѣеастѣ се дѣнѣпѣтѣ дѣнѣре конѣворѣіторѣі. „Чѣне ешѣ склѣвѣле апѣс?“ стрѣгѣ шѣ пѣмѣнарѣл шѣл рѣдѣкѣ асѣпра лѣі Стефан.

Авреѣа прѣмѣі дѣнѣнѣгѣтѣра кѣ зп цѣ-пѣт шѣ де пе зѣмерѣі алѣ ка пѣеаоа дѣн-чѣпѣ а ешѣ сѣнѣе. „Тѣ ешѣі, Оровѣсте? — дѣі зѣсе кѣ о зѣрѣсѣре профѣндѣ — кѣ че дрепт дѣмѣлі 'п зѣрѣмѣі. Де кѣнд сѣа дѣнжосѣт оаспѣтѣл лѣі Варо спре а фѣ зп сѣіон мѣшел, кѣре пѣнѣдеѣе ла вѣствѣол.

„Ха! тѣ ѣе фѣі, Оровѣст? — грѣі Сте-фан сѣчѣнд пѣмѣнарѣл кѣ о дѣнѣорсѣтѣрѣ дѣн мѣлѣі, шѣ арѣнѣкѣндѣл де парѣе: — „Кѣнѣоцѣіме?“ конѣнѣзѣ ел кѣ зп топ сѣв-дѣіторѣ.

Оровѣст нѣ пѣтеа грѣі. „Тѣ трѣешѣі — стрѣгѣ ел фѣрѣ воїемѣі — Арѣмѣне?“

„Тѣрѣеск! — зѣсе Стефан прѣвѣнд кѣ лѣнѣде ла дѣнѣрѣвѣторѣл. — Те мѣрѣі? Ох, дѣнѣнѣцѣреа пѣмѣнарѣлѣі пе кѣре дѣн фер-вѣнѣдеала вѣтѣлѣіеї дѣнѣре зѣдѣрѣме Іѣрѣса-

літълві л'аі дндрептет спре ініт'мі, т'а р'ніт к'ам се каде: а фост де моарте рана, фр'дїоаре! шї таре дест'л спре а п'не короана в'зрпат' не кап'л в'нї цігант. — Есте д'нсь вн D'zmeze'z, д'н'лдат ас'пра стелелор ініте, каре ск'ол' не чеї мор'ці дін мор'мінте.“

„Ха! назаревле! — зїсе Оровїст ревенїд'шї дн фїре — де не вор'в' те к'поск, д'нп'снет'ра н'а фост дела міне,“

„Н'в! — дї зїсе Армін к' речеал' — ве'ї ачі! — к' ачестеа дї р'дїк' т'нїка де не пепт, дн каре ла л'міна л'неї се ведеа вн лок де фац' проф'нд'. — Б'чїг'тор'ме де фрате! — неаг' ак'ам! Назаревле! кон'тїн'в' д'н'с'л к' фац' д'нф'л'к'к'рат' — аша е! к'т'к' т'в аф'л' дн віад'г', о ам д'е а т'л'ц'т'мі в'нї назарен; дїнтре чеї отор'ж'ці, не карїї іа'в' в'чїс'в' сабіеа теа, дїнтре ф'рацїї с'вї м'а скос д'в'к'нд'в'ме не деас'пра кап'л'мі с'в'в' пїнтре платееле чет'д'цеї р'їпате, не в'тер'л с'в'в', авїа рес'ф'л'нд', дн локаш'л с'в'в', шї ав'в' грїж'к' де д'штан'л с'в'в'; к'ч'ї скрїс есте: Се і'в'в'ецї не деапроапеле т'в'в' ка не тїне д'н'с'шї, шї р'в'гацїв' пентр'в' чеї че в'в' прїгопеск не вої.“

„N'аї фрїк', Оровїсте! в'рват'в' ме'в', фрате т'в'в' д'ці ва ерта.“

„Б'рват'в' т'в'в' — стрїг'в' Оровїст дн-кременїт — нег'тор'л D'zmezeїлор, вн назарен, шї с'в'дї фїе в'рват'в'?“ к' ачестеа се д'н'в'л'мі не сїне к' палїл-мантел'л-с'в'в' шї п'нтаї дек'т с'а деп'ртат.

„Че ф'к'к'р'м? — зїсе Армін — к'поск не Оровїст, не тодї не ва жерфї т'р'в'реї сале. Марїо! те ж'вр не оареле ачелеа, к'нд' а'в' п'тр'в'ос дн пої дн Рома к'вїнтеле л'вї Павел а в'тр'л'л'вї ме'в' т'н'п-

т'їтор, с'в' фїї гата, трев'їе а не деп'рта! н'в' пентр'в' міне, н'в'! іо пентр'в' тїне ам фрїк', Марїо!“

„Аї к'редїнг'т' дн D'zmeze'z! — дї зїсе Авреа; шї стрїнсе не в'рват'в' с'в'в' к'в'тр'в' ініт' шї се с'вї к'в' грав'в' не скара де ф'нїе дн одаїеа са.“

Несте вн п'тр'ар де о'р'в' а інтрат не в'ша вестївол'л'мі о фїїнд'г' в'тр'л'л'т'. Ера Дав'в' — к'редїчїос'л серв а л'вї Варо.

VII.

Сїн'л Авреїеї се д'нф'ла де грїжї гре-ле, с'в'флет'вї к'редїчїос н'в' се кл'тїа, амор'вї д'н'с'л к'те ода'т' к'в' т'х'нїре се 'нф'л'к'бра. Че ва зїче Варо, де ва шї л'к'р'л, д'н'с'л е дн Ерк'л'ан чел таї зелоc шї чел таї с'в'перстїчїос к'лтор ал зелоp. Ал'вї Оровїст к'вїнте де р'т'мас в'н д'в'д'р'в' не фац'т' к'в' дї ва аж'н'це перїкол.

Дн в'рт'в' трев'к' поаптеа л'н'г'т', шї Авреа д'в'п'т' о р'г'г'чїз'не фервїнте д'шї сїндї с'в'флет'л д'нт'рїт. К'в' фац'т' лїнїдїт'в' се ар'т'т' ла амїазї дн ф'їшор'л де вар'в'; аколо шед'еа лїнїдїт'в' фац'т' к'в' Оровїст дн-тре в'к'ате ф'т'м'г'тоаре сїчїліане шї дн-тре потїре к'в'п'пате, Оровїст н'вї прївїа дн окї, лїнеаментелеї д'н'с'л ар'т'а рес'в'наре шї пїс'т'в'.

Чїг'н'з' д'н'к' ера т'к'к'т', шї к'в'т'т'т'р'аї ар'т'а к'в' к'в' д'н'с'л а трев'їт' а се д'нт'т'п'пла чева деос'вїт. Авреа н'в' се д'нд'оїа в'т'к'к' д'н'с'л ар' шї тоате.

Д'н'к' шї лїнеаментеле векїл'мі Варо каре дн оасп'еде авеа тот'деа'на віоїшіе атїк' (атенїан'т'), рестр'л'л'чїа оарешї-каре неп'л'ч'ере, шї не тоат'в' ад'в'наре се ведеа колоареа в'неї пресїндїрї оміноасе.

Д'в'п'т' осп'ед' Варо кїеш'т' не Чїг'ов' дн

латърі, мѣлт тѣмъ ворвѣрь дѣтре сѣне, пѣ-
лъ че Оровѣст дѣ тѣчере с'а ашезат пе
пат. *)

Фада лѣи Варо тот маі таре се дѣ-
фока. „Азreo!“ — стрігъ ел скос къ то-
тѣл дѣн фѣреші, ші пе лѣнеamentелеі вър-
вѣтеші се звѣрвѣа спайтъ ші порпѣре а-
дѣлкѣ. — „Азreo!“ — маі репеді дѣк'
одатъ — ші ворвѣ се ведеа а і се 'мпедека
дѣ гѣт. — Аша ё? те жѣр пе зеі егерн!
зі, аша ё? къ те фѣкѣші прадѣ пентрѣ
ачеі сѣперстѣіоші пліні де пѣкѣте, каріі
пѣ кред дѣ зеі романі? Ачеаста ё дѣр
каса жерфѣі оміноасе де астѣзі. Те ам
крескѣт пе сѣнѣмі! пе зѣ шерпе, пе каре
л'ам пѣтрѣт къ сѣпделе дѣн інімъ! Аі адѣс
рѣшѣне астѣра касеі ші а пѣтелѣі меѣ!
Зеілор депѣртаді оменѣл ачеста: стрѣне-
поата сѣпѣіонілор ё неаста звѣі пазарен!

Азreoа аскѣлта лініцітѣ дѣфѣорѣтоа-
реа ерѣтпѣре а порпѣреі челеі дѣфѣріате
а лѣи Варо; первелеі фетееці і се кѣтре-
тѣрарѣ де асте ворвѣ крѣде ші неавзіте
пѣ' акѣт, фада еі дѣсѣ лѣчѣа дѣ невіно-
ціе повѣлъ. „Дѣтпезеѣ къ тіне! еартѣтѣ“
— дѣ зісе еа третѣрѣнд, апоі пѣші фацѣ
въ Варо. — „Аскѣлтѣ Варо ші тѣ Чігне!“

„Нѣ пічі декѣт!“ — стрігъ Варо дѣ-
фокат. — Апѣрареа ачестеі дѣвѣцѣтѣрѣі
пѣкѣтоасе п'аре лок дѣтре ачешті пѣрѣці
кѣраці. Стерцете дѣн окіі меі! Департѣте
дѣдатъ! фѣреаці де фацѣ ё вѣтѣстем!“

(Ва зрѣта.)

*) Романіі чѣі де фрѣнте ші дѣнавѣціці се пѣ-
неа пе патѣрѣ кѣнд се оспѣта.

De че пѣ фацѣ о Dómnе, мѣнѣшн ка ші 'н пѣстѣе
Кѣ попѣлѣ Іздеіі, прѣп Моісі, омѣл тѣѣ!
Сѣ скоці дѣн жѣт п'о цѣнтѣ, че цеме дѣ ровіе,
Черѣнд дѣтре сѣспѣнѣрѣ, с'о скані дѣ агѣта рѣѣ!

Атѣнчѣ дѣі ера тілѣ де фѣрадеа фѣіпѣцѣ,
Че зѣнда спѣтмерѣсѣ де Ніл о дѣнека:
Акѣт пѣ кащѣі ла версѣл, че'ці стрігъ 'н зѣміліпѣцѣ:
„Пѣрѣнте дѣн пѣлѣіме дѣтѣіуде тѣна та!“

Аѣ доар ё ледеа фѣреі, ка паціі астѣрѣте
С'анѣе, сѣ се шѣарѣгѣ, ка ші кѣнд п'ар фѣ фост,
Ші'н вагра лор стрѣвеке фаміліі рѣспѣіте
Сѣ'шѣ афле локѣіпѣца, дорѣгѣл адѣност?

Се теме мателотѣл *) дѣ 'а тѣрѣі віжеліе,
Кѣнд варка'ї се арѣнкѣ де валѣрѣі пе'пчетат:
Дѣр тот спереазѣ дѣ сѣне'шѣ, кѣ'н скѣрт ва сѣ ревіе
Біланѣцѣла че перісе, мѣнѣтѣла де скѣпат.

Офтеазѣ ровѣ 'н ланѣцѣрѣі дѣн волта 'нтѣнекатѣ,
Кѣчѣ пѣмаі веде соаре, де лѣтѣі десѣрѣціі:
Дѣн кѣцѣт дѣсѣ крѣде, къ тот маі скан одатѣ
Дѣн зѣтѣр ла лѣтѣнѣ, ла фѣраці чѣ а пѣрѣсѣіт:

Дѣр ваі! амар сѣспѣнѣ о цѣнтѣ пѣрѣсѣітѣ,
Дѣ а кѣреі фѣр одатѣ пѣгѣнѣла третѣра!
Вѣзѣнд къ пѣмаі есте тіжлок дѣ а фѣ пѣзітѣ
Мѣрѣреа стрѣтошаскѣ ші есістіпѣца са.

Дорпѣці, дорпѣці дѣн паче, воі зѣтѣре дѣн торпѣнте!
А вѣстре сѣвенѣре, че сѣѣнт пі лѣаці пѣстрат,
Сѣнт літѣва ші релѣдеа; іар зелѣла чел фѣрвіпѣте,
Чѣ авеаці спре цѣнѣл востѣрѣ, кѣ воі с'а торпѣнтат.

Фѣрѣче де воі зѣтѣре, къ ледеа пѣ въ ласѣ
Сѣ реведѣ'ці апѣшнїі непоці де пе пѣтѣнт!
Кѣчѣ алѣфелѣіѣ молешѣреа ші жѣгѣл чѣі анасѣ,
Де лок в'ар рѣдѣпѣпѣце дѣ сарѣвѣл, торпѣнт!
а. т. ж.

*) Фѣчѣор дела коравіе,